

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJECYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMÉGYEI
ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyed-
évre 1 frt. Papok-, tanítók- és községi előjáróknak egész évre
3 frt, a tanítói-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt
50 kr. — Egy példány ára 8 kr.

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvas szerkesztő és kiadó-tulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr
magánhirdetések □ cm.-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 kr-ért
közöltenek. — Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyílt-tér sora 20 kr
Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő.

Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetői iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvnyomdája és könyvkötészet (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések
intézendők. — Kéziratok nem adnak vissza.

Van-e szükség helybeli lapra?

Levelek a szerkesztőhöz.

IV.

Tisztelt uram!

Megelőző levelemben egy felette kényes, de annál fontosabb dolgot említék, röviden a cselédekre vonatkozólag, a czimkérdés igenleges igazolására egyfelől, másfelől azért, mert látni óhajtanám, hogy mit tartanak e tekintetben javítási eszköznek és módnak a cselédtartó gazdák és tanfériak, mert az ifjuságnak igen nagy része cseléd mindkét nemből, s ha valami megérdemli a komoly gondoskodást, a cselédtudományra meg.

Most még tovább megyek, ha már ennyiben van, s egy másik szinten nagy kérdést vetek fel, abban a reményben, hogy sem a cselédekre vonatkozó ajánlatomért, sem a mostaniért nem fognak kigunyolni és holdkörös ábrándozónak nyilvánítani.

I. Vilmos német császár tehát azt mondá 1871-ben a berlini diadalmenet alkalmával az üdvözlő tanítók szónokának, hogy nem ő és nem hadvezérei, hanem a német iskolamesterek győzték le a francziákat, vagyis a tanárok és tanítók által megteremtett magasabb foku népszerűség.

A fegyverrel való bánás, hadi mozdulatok, jelek stb. tudásán felül, bizonyos foku másnemű műveltséggel is bíró katonaság sokkal nagyobb erő, mint a miveletlen nyers tömeg. A mivelt legénység fel tudja fogni az esetleges háború okát és célját, s lelkesülése, elszántsága messze túl szárnyalhatja a miveletlenét. A szellemi erő ma is, s a jövőben is érvényesül a csatatéren is.

Ezek s hasonló elgondolása ama kérdés felvetésére indít, hogy vajjon nem lehet-

ne-e a jelen békés viszonyok között a katonaságot a felnőtt ifjuság népiskoláivá is változtatni egyuttal, s vajjon nem lehet-ne-e azokban a szorosán vett katonai tudni valókon kívül a két évre szabott benn ülési idő alatt egyebet is tanítani és tanulni?

Szerintem nagyon is igen, mert arra idő elég volna.

Ugyanis nálunk a népi-iskolák hatása még a kellő határokig sem terjed ki, annál kevésbé a szélső határokig. Ezer akadály áll annak útjában. Még szinte csak a jó kezdetnél vagyunk e tekintetben is.

A falusi ismétlő iskolák a megelőző iskolás gyermekeknek csak igen kevés részét ölelik fel. Hanyagul is veszik az egész ismétlő iskolászeket, tanítók és hatóság. E mellett a viszonyok sokat otthon tartanak, vagy szolgálatra kényszerítenek. Ez inkább a jobb módúak iskolája. És itt megszakad a a serdülő és serdült ifjuság oktatása egészen a besorozásig.

Igen sok ifju nem járt semmitféle iskolába, de besorozni besorozzák.

Nem rendelkezem adatokkal, de merem állítani, hogy a katonai legénységnek fele, vagy harmadrésze semmit sem tud; a mit netalán tanult volt, azt is e felejtette az iskola és katonaságközötti 10-12 év alatt. Most már fel tudni fogni az ismeretek becsét és a tudás értékét. Félóra alatt annyit tanulna, mint apró gyermek korában egy hét alatt. Az agy kifejtett és erős, az akarat bizonyára kész. Csupán rendszeres alkalom kellene rá.

Most 2-3 hónap alatt készen vannak a tudnivalókkal, miután nagy részt a fegyelmi szabályokból s tegyvergyakorlatokból állanak. Naponként 2 órát részesülhetnének más nemű oktatásban, mely az írás, olvasás-

és számolási gyakorlaton kívül történelmi s népies erkölcsi, gazdasági elbeszélésekből állhatna. Egy év alatt 600, két év alatt 1200 órai oktatásnak a nyomai még jobban meglátszanának a katonaság végével népünk életének mindennemű viszonyaiban, mint talán a népi-iskoláké.

Ezeknek szánt népies irodalom keletkezne. Nehány ingyen vagy potom árón kapott könyvet minden legény magával vinne haza, de magával vinné tudás vágyát is.

Ez aránylag csekélységgel ha emelné a mostani katonai kiadásokat. Irószerek, könyvek, téli napokon világítás, csekélység volna a nyereséghez képest.

Néptanítókkal épen úgy el lehetne látni az ezredeket, mint a külső iskolákat, kik egyuttal az irodai teendőket is végezhették egészben vagy részben, családost alapíthatnának, s mozgósítás esetén is ezredeik törzsénél maradvánának kellő rangosztályba sorozva. A különben is jól fegyelmezett tanítvány sereg nagyot haladna kevés idő alatt is. Ez az ügy külön ügyosztályt képezhetne tiszt tanfelügyelők mellett, mint az egészségügyi, lemezési stb. ügyosztály.

Az ezen az oldalon is oktatott legénység a katonai oldalon is többre menne. A véderő néhány év alatt értelmes népséggé változnék mondhatni a mostani költség mellett és idő alatt. A katonának ment legény úgy venné, hogy iskolába megyen, a hol sok hasznos dolgot is tanul.

Az ezredek törzshelyein a legénység számára könyvtárak keletkezne, melyeket követne a tiszt uraké is szakszerű és más munkákból. Napokat és estéket nem kellene az unalmasság karjain, drága asztalok mellett, vagy sétálással tölteni. Lenne

TÁRCSA.

A kis koldusfiuk.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Sándor Péter uram háza fölött rossz csillagok járnak. Rozoga, régi házról szakadoz, hull a zsindegy, a sűrű őszi eső szitáltat be a padlásra. A galambbuga kapu egyik oszlopa megunt az örökös fönnállást s csöndes nyugalomra vágyakozik. Mohos tövét az idő megérelte s talán pár nap, talán pár hét alatt elbucszik a másik kapufélfőtől.

Az udvart belepte a gyom, a dudva, s tudja Isten, az az áldott jó asszony is mintha már semmivel sem tűnődne, behúzódik a kicsi házba s nap nap után csak sir és csak sir órához-szat. Kezeit összetéve, tördeli a szókat s keresi bána-tos lelke a reménynek egy parányi sugarát, mely biztassa és melegesse. Keresi — mindhiába! Kicsi Rózsikájának sikongására a bánat, keserűség éles törként szur a szívébe s önkéntelenül elkiáltja magát:

— Éu Istenem, nagy Istenem, mi lesz velök, mi lesz az én gyermekeimmel? ...

Rózsikának a cziczuska szegődik játszótársul. Ólbe szokik s farkosóvalással köszöngeti meg, hogy el nem üzi a puha, meleg fészekről. Azután elkezd dorombolni valami édes altató nótát s a kis leányka hanyatt ereszkedve, csöndesen elalszik.

— Aludjál, aludjál éles kicsikém! Legyen

édes álmod, életed ugys elég keserű leszen. Ki tudja miként növekszel fel, ha nem sok idő múlva tán, dobra ütök a többiek után ezt az öreg házat is s kivesszik az utolsó párnát fejüök alól. Aludjál szépen, álmodjál még most édeset!

S odalépek hozzá, megsimogatja hőfehér arcát, derült homlokát s csak annyit szól: én Istenem, én Isterem!

Lecsöndesíti a pajzán két fiút, Sándort és János-t, kik zsinigre függesztett vékony deszkát verve, utánozzák a dobpergést s így routanak be a kis szobába.

— Édot anám, tudta én mi letek? Tatona letek. Bum ... bum ... bum ...

— Lehetsz te édes fiam még koldus is. Apád mindennap arról gondoskodik, hogy Jánossal együtt koldusok legyetek, hogy mind koldusok legyünk. — Harem most legyetek csöndesen, ne háborgassátok a kiosi Rózsikát, látjátok be szépen alszik szegényke!

A kis fiuk szó nélkül távoztak el a szobából. A szin alatt először Sándorka, azután Jánoska dobtá el a simára gyalult deszkát s mindketten leoldották róla a zsinogot.

— Én nem letek tatona, János.

— Én tem, Tándor, met én toldt letek.

Csak néhány peroz telt bele s a fiucskák szakadozott iskolai táskákkal tértek vissza.

Epen akkor érkezett meg a korcsmából édes apjuk. Szerette a gyermekeit s feljűk tartot, hogy fölvegye s megozirogassa őket.

— Édet apám, én toldt letek, szólott Sándorka.

— Éu ita letek. Azt mondom akko: Addanak, addanak, Isten nevében! Isten fidette meg táttoloszon!

Sándor Péter uram féltáttasan elbámult a jeleneten s azután elkezdett sirni. Csak hullottak, csak peregetek a könyei. Hogy az ő gyerekei koldusok lesznek, nem tudta azt a gondolatot kiverni fejéből. Igaz, hogy rossz anyagi viszonyok között él, igaz, hogy maholnap dobra kerül mindene, de hát ki gondolja még azt is, hogy az ő kedves gyermekei ezért koldusok lesznek. Szemei előtt voltak még a gyermekek meghajlott testtel, kéri hangon, utánozva a koldus szerepét. Ki tanította erre őket? S vajjon nem lesz-e majd igaz, a mire tanították? A gondolatok üzték, váltották egymást. Egyszer aztán kijózanodva mámorából, főlegyenesedett s gyöngéd, de határozott hangon szólott:

— Nem, gyermekeim, ti nem lesztek koldusok. Legálább én általam nem. A mint akarom, végrehajtom ezt — Isten engem úgy segítjen! ...

— Ugy segítjen a jó Isten! — mondá felesége, ki látta a jelenetet. Férje elhatározása megcsillantotta lelkében a boldog családi élet reménységét s csökökkel halmozá el a kicsi fiukat s a megtérés útján levő férjét.

Az után oda ült Rózsika bölösője mellé s a siró kis leánykának dalolt édes nótákat, melyeneket még sohasem.

... Ma már a kis koldus tarisznyák e r e k l y é i a jómódu székely családnak.

Tarcsafalvi Albert.

Az „Udvarhelyvármegyei Képes Székely Naptár” könyv alakban, számos képpel, 5 iv terjedelemben a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában épen most jelent meg, ára csak 20 krajczár. Ugyanítt megient az állami „Adókönyvecske” és megérkeztek — közvetlenül a gyárból — a legfinomabb aczél íróttok is.

hasznos olvasmány kézügyben legénység és tiszt urak számára.

Mind ezen intézkedések megsokszoroznák a véderőt sorhadnál és honvédség-nél a mostani létszám mellett is.

A még be nem végződött török-görög háborúból olvasám a nyáron, hogy valahol a hegyek között a török katonák kemény dalolással haladtak egy völgyön, mire a görög sereg megfutmodott törökök látása nélkül saját védállását ott hagyva.

A mult hetek egyik napján reggeli 9—10 óra között Udvarhelyhez közeledve a mezőn gyalog sétával, távolról a gyakorló tér felől valami gyönyörű harmónikus éneklést hozott felém a szellő. Gondoltam, hogy a dalárda próbálgatja az erejét a segesvári ünnepekre. Arra felé mentem az ösvényen, s hát nagy bámulatomra a fák árnyékában a pihenőre bocsátott legénység énekel. Hallottam kiváló tenor, basszus és bariton hangokat. Az éneklés oly erős volt, a minőket csak dalárok együttes kara hallathat.

Az jutott eszembe, hogy ha már nem lehet mindenütt zenekar, minő énekkarokat lehetne állítani a sok jól táplált erőteljes ifju katoná között, s mily nagy jelentősége lenne ezeknek farszót, nagy gyakorlatok és hadjáratok alkalmával. A lelkesülést fokozná, a farszót enyhítené feledtetné, — az elszántságot nagyban emelné — a mint Petőfi mondá 1849. telén a székelyekről, hogy *egy mennek a halál elébe ok, mint más ember a menekzőre mőn, virágokat tűznek kalapjaik mellé, s dalolnak a harcz mezőjén.* Ezt az énektanítást össze lehetne kapcsolni a fennebbi polgári oktatással. A tiszt urak is gondoskodhatnának önmagok között ilyen énekkarokról. Hangversenyeket rendezhetnének esetleg zenekar nélkül is önmaguk és a közönség mulattatására. Ez nem válnék hátrányára a szakszerű önképzésnek. A tekintélyt nagyban emelné a polgárság előtt. Az általános művelődésnek a tisztikar is terjesztője és elő példája lenne. Kevesbednék az összehúzókések száma tiszt urak és polgár egyének között.

Az 1866. évi osztrák—porosz háborúból emlékszem a lapok közlése után, hogy panaszoltak a szállásadó csehországiak és sziléziaiak a porosz bakákra, mert késő esténként is lármáznak előtök ismeretlen nyelven, s nem tudnak miattok nyugodni. Az eset az volt, hogy a fiuk hol az *Aeneis* című latin, hol az *Ilász* című ó-görög nagy költeménynek szavalták a hős helyeit, melyek az ók dolgaikra és viselkedésükre akkor épen találtak. A mi katonáink ellen emelt ilyen forma panaszról még nem hallottam. Ohajtanám, hogy legalább közelítsék meg a porosz hadsereg értelmi fokozatát; azért írom a fennebbieket.

A cselédség ezreinek és a sorhadi, s honvéd legénység százazreinek ily módon bizonyos fokú oktatásban részesítése hatalmas támasza lenne a közérkölcöknek is. Én főleg békés időben fontosabbnak tartanám a katonaságnál a tanítóit, mint a táborigáris papságot is elvégeznék békében.

Előttem van egy közel jövőnek a képe, mikor a magyar király egy ily, minden ízében mivel sorhad és honvédség élén osztogatja parancsait, mikor 10—12 év múltán látni fogná, hogy az oktatásban részesült közkatonák a polgári életben hogyan működnek falukon és városokon a mezőgazdaság, ipar, az egyéni és közjóllét stb. emelésén, — miként virul fel értelmes munkájok után a kopár mező is, — mint tűnnek el napról napra a haladás akadályai, — minő lendület veszen a népnevelés az iskolának a katonaságnál való tovább folyása által... és még sok mindent!...

Repes-etek körül engemet gyakran drága képek, nemzetem nagysága és sokszorta meggyorsított haladása káprázatos

előrajzai!.. Szálljátok meg a társadalom miveltebb rétegeit, törvényhatóságokat, országgyűlést, kormány-férfiakat, a hadsereg vezérő karát, hogy ez az intézmény minél hamarabb létesüljön a király kegyesen mosolygó parancsára!...

Derzsi József.

TANÜGY.

Meghívás.

Az „Udvarhelymegyei Tanító-Egylet“ központi bizottsága f. évi december hó 4-én d. e. 10 órakor Székely-Keresztúron az állami tanítóképző-intézetben rendes gyűlést tart, mely gyűlésbe a bizottság tagjait e helyen is tisztelettel meghívom.

Székely-Keresztúr, 1897. november 25-én.

Belle László, elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

Sepsi-Szt.-György állami faiskolát kapott!

Rut dolog az irigykedés, még is nem szégyenlem bevallani, hogy irigykedés fog el, midőn látom, olvasom, hogy Sepsi-Szent-György vezető emberei erélye, polgári előre látó magatartása folytán a kormány bőkezűségéből ismét egy oly intézményhez jutott, mely hivatva van nem csak a város polgárságának, de az egész megyének gazdasági fellendülését előmozdítani. Nagyobb szabású állami faiskolát kap, melynek jövőre kiható nagy fontosságát csak az tudja megbecsülni, a ki ismeri Kecskemét, N.-Körös s más alföldi városoknak a gyümölcsészet terén elért nagyszerű eredményeit, a ki tudja, hogy a műveltebb külföldön egész országárszék jóléte alapszik az okszerű gyümölcs-tenyésztés és feldolgozáson.

Annál inkább irigylen e faiskolát, mert volt idő, midőn vajmi könnyen megkaphattuk volna azt mi... Az E. G. E. támogatása ki lett nyerve, e támogatás folytán a kormány ki is küldte Molnár gyümölcsészeti felügyelőt megyénkbe, el is jött Keresztúrrig, onnan azonban vissza fordult, mert a megye akkori vezető férfiai nem sokat törődtek az ily bagatel dolgokkal, a kis ujjukat sem mozdították meg az illető kiküldött jóakaratainak a megnyeréseért.

Annál is inkább irigyelhetjük e faiskolát, mert megyénk klimatológiai viszonyai kedvezőbbek a gyümölcs-tenyésztésre, mint Háromszék megyéé, mert népünk inkább rá volna utalva az ily gazdasági melék foglalkozás meghonosítására.

De a mit tulajdonképen irigyelünk kell S.-Sz. György-illetőleg Háromszék-megyétől, az vezető férfiaknak, polgári összességének előre látó politikája, mely nem egymás lejáratásában, üres ellenékeskedésben, de a közjóllét előmozdításában látja, keresi működése célját. Y.

— **Kinevezések.** Az igazságügyi magy. kir. miniszter Szabó Istvánt a helybeli kir. járá-bíró-sághoz aljegyzővé; a belügyi m. kir. miniszter Bíró Domokos másodbíró a rugonfalvi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** A 32 év óta jó hírnévnek örvendő Steinburg Ottó cég fősegédje Schlosser G. Vilmos, eljegyezte Mészáros Lajos iparos polgártársunk kedves leányát Emmát. Gratulálunk!

— **Esküvő.** Vida Mózes etédi tanító e hó 20-án esküdött örök hűséget Balázs Vilmának, Balázs Sándor földbirtokos kedves húgának Abránfalván. Sok szerencsét és boldogságot kívánunk!

— **A szerdán tartandó négyzeti fillérestély mősora** szerkesztőségünkbe nem érkezvén be, tudósítást azért nem hozhattunk.

— **Az E. M. K. E. udvarhelymegyei és városi választmánya** ma (vasárnap) d. e. 11 órakor közgyűlést tart, melyre vonatkozólag következő meghívót vettük: Meghívó. Van szerencsénk czimzetet, mint az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület tagját folyó évi november 28-án d. e. 11 órakor a vármegyeház kis tanácstermében tartandó közgyűlésre meghívni. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgálók jelentése a pénztár vizsgálatról. 4. Indítványok. 5. A tisztikar és választmány újja szervezése. Sz.-Udvarhely, 1897. november hó 22. Jung-Cseke Lajos, alelnök. Dr. Solymossy Lajos, titkár.

— **Városunk legelőtőbb kérdéseinek** vitatása és megoldása céljából mult héten egy értekezet volt, melyben elhatározták felkérni a földművelésügyi m. kir. minisztert arra, utasítsa az orsz. geológiai osztályt, hogy az ez osztálynál Székely-Udvarhely városra vonatkozó adatok alapján, a város földtani viszonyairól felvilágosítást nyerhessünk és hogy az ártezi kut próbafúrásait egyik szakközze által díjmentesen eszközöltetni sziveskedjék.

A városi polgármester pedig felkérte, hogy a »Szarka-kő« alján levő kérdéses forrásoknál mélyebb ásatásokat eszközöltessen a riz mennyisége és minőségének kipróbálása végett. A sétatér ügyében szintén a város polgármesterét megkeresik, hogy tegyen előterjesztést a városi képviselőkhöz a sétatér elzárására kismélt helynek a város által való átengedésére, illetve, hogy az átengedést a képviselő határozatilag mondja ki és a sétatéri bizottság az előmunkálatok teljesítésével haladéktalanul bizassék meg, s ez előmunkálatokat a városház építésétől függetlenül, azon esetben is megkezdesse, ha a városház építése bármi okból és bármily rövid időre halasztást szenvedne. Minthogy pedig köztudomás szerint a sétatéri pénzalap javára táncmultság és színelőadás tartattak, melyek jövedelmei mindeddig elszámolva nem lettek, felkérte Székely-Udvarhely város polgármestere, hogy ezen multságok pénztárosait, illetve felelős közegeit a befolyt jövelemek elszámolására hívja fel. A csatornázás kérdése — tekintettel a város rendkívüli nagy kiadásaira — egyelőre elhalasztatott. Együttal jegyzőkönyvi közzönstést fejezte ki értekezetet vármegyénk főispánjának, az értekezetet összehívására, mely által a város ezen fontos függő ügyeinek létesítését jelentékeny mértékben elősegítette s ez által városunk iránti érdeklődésének újabb tanujelét szolgáltatva.

— **Négyzeti fillérestély.** Folyó hó 24-én, szerdán tartotta meg a szokásos fillérestélyének harmadikát Daróczy Ilona és Bora Ilona sikeres rendezésével. A műsor kedves voltát nagyban emelte Szabóné Spányik Ilka monológja, mely után megérdemelt szünni nem akáró tapsvihart tört ki. Nagy tetszéssel fogadták Morascher Hugó zongorajátékát is. Világ-pósta következett ezután, s a szellemes gorombásokodások ugyancsak repültek. Tánc is volt éjjelig.

— **Szombatfalva Székely-Udvarhelyhez** csatolása iránt hozott határozatokat a miniszterium jóváhagyta.

— **A sétatér alap** javára 1896—97. években a Szejke fürdőn dr. Ráczkői Sámuel és az udvarhelyi ifjuság által rendezett multságokból begyűlt összeg — köztudomás szerint — takarékpénztárba van helyezve és az annak idején dr. Ráczkői Sámuelről, kinél a betéti könyv van, átvehető. (Enek kijelentésére felkérteünk. Szerk.)

— **A »Polg. önk. és segélyző egyeslet«** e hó 29-iki fillérestélyét Benkő Erzs, Czikmántori Berta, Jakabovszky József és Szentes Dénes rendezik, melyen felolvas Fischer Ferencz, szaválnak Barkóczi Eliz és Bíró Emma, »Hogyan lesz a drámából komédia« monológot előadja Pihár Gábor.

— **Az E. M. K. E.** folyó hó 14-én tartotta meg évi rendes közgyűlést Kolozsvárt. E gyűlésen töltötték be a nagyfontosságú társadalmi egyesületnek gróf Bethlen Gábor halálával megüresedett elnöki székét — mint azt lapunk mult számában is jeleztük. Nem tartozhatik feladatunk körébe részletesebben foglalkozni azon eseményekkel, melyek az egyesület kebelében felmerültek, s melyek majdnem zavaró hatásuk lehetnek volna az egyesület hivatásához mért józan és tárgyilagos működésre. Örömmel regisztráljuk, hogy a hazafias tényezőknél sikerült az egyesület békés működését lehetővé tenni az által, hogy az elnöki székbe oly férfit ültetett, kinek tekintélye, személyes tulajdonai biztosítékot nyujtanak arra, hogy az ellentétek kiegyenlítődnek s az egyesület hivatása körében eredményesen működhetik. E férfi, ki mellett a közbizalom nyilvánult Gróf Báldi Ákos Kolozs megye nagyérdemű főispánja. — A mi részünkről mi is örömmel vesszük tudomásul megválasztását s kívánjuk, hogy működését, törekvéseit Isten áldása és siker koronázza. Vármegyénk és városunkban is hatalmas fiókja volt az egyesületnek, a mely különösen id. Daniel Gábor ny. főispán idejében, a ki a fióknak több éven át lelkes elnöke volt, szépen virágzott s jelentékeny segélyt nyujtott a nemzeti ügy céljaira. Az ő távozása óta a fiók ügyei csak teugódtak. Több ideig elnök nélkül volt. Mikó Árpád főispán lelkesen felkarolta volt ugyan az ügyet s az ő elnöksége idejében tartotta az egyesület 10 éves jubileárius rendes gyűlést városunkban, a mely alkalommal nemzetünk sok kitünősége látogatta meg városunkat. Mikó főispán távozásával újból megüresedett az elnöki szék. Városunk társadalmi, a helyi viszonyok miatt, sokkal inkább fel volt zavarva, hogysem ilyen ügyekkel foglalkozhatott volna. Az időközben beállott egyesületi elnöki szék megüresedése is hozzájárult ahhoz, hogy a fiók ügyei rendezéséhez látni ne lehessen. Reméljük, most már mindazek az okok, a melyek nehezítették a fiók ügyeinek rendezését megszűntek, mi is hozzá foghatunk fiókunk szervezéséhez s újabb tevékenység kifejtéséhez. Erre enged következtetnünk az a meghívó is, a melyet az alelnökség e hó 28-án tartandó közgyűlése megtartására kibocsátott. Nemzeti ügyről van szó,

hiszük, hogy minden mellék tekinteteket és érzelmeket félre téve, társadalmunk lelkesülten lát a munkához s örömmel adozik filléreivel a szent ügy támogatására. Ugy legyen!

— **Rég várjuk a közgyűlés által megszavazott harmadik patika megnyitását.** Vajjon hol késik ez ügy? Egy érdeklődő.

— **Özv. Miklósi Károlyné Felszegi Karolina** urasszony a sz.-udvarhelyi ref. kollegium konviktusának szegénysorsu tanulóit élmezésére, az évben elhunyt egyetlen gyermeke, Miklósi Károly emlékeztetének megörökítésére, a ki a VI. gym. osztálynak volt egyik legszorgalmasabb és legjobb magaviseletű növendéke, a napokban 1000 frtos alapítványt tett. A vagyont a társadalmi tények fontos tényezőjének szoktuk tekinteni, de jelentékeny szerepre hivatottak csak akkor, ha vele a tudomány és műveltség terjedésének s általában a közügynek szolgálatát tenni, nemcsak példával elől járni tud is, akár is annak birtokosa. Miklósi Károlyné öngyógyasága szorgalommal és takarékoskossággal szerzett vagyont áldassza, nemessé tette emelkedett gondolkodására, valódi lelki műveltségre, igazi humanus és hazafias érzületre valló áldozatkészségével. Érezze sokáig a szép és elismerésre méltó cselekedete nyomán fakadó lelki örömeiket. Nyujtsa az ég hosszúra áldásos életét, hogy nemcsak példájával sokáig tudoköljöljünk! Sz.-Udvarhely, 1897. november 26. Gönczi Lajos ref. kollegiumi igazgató-tanár.

— **Szenvedélyes tolvaj.** Ifj. Toti János szombathelyi cigány ismert tolvaj a mult vásárkor elkövetett lopásáért a kir. törvényszék börtönébe került, hol az orvosi vizsgálatok kitünt, hogy ragályos betegsége van s ez okon a vármegyei kórházba küldték. Mult kedden eszébe jutott, hogy régen nem lophatott s egy őrizetlen pillanatban kiszökött a kórházból és vágási Dobai Károly zsebéből 6 frtot ellopott. Rendőrségünk gyorsan nyakoncsipre és a mar utban volt kórházi gondnok további ápolása alá adta. A cigány családban orvosi vizsgálatot tartottak s kitünt, hogy a tolvaj felesége és komája is hasonló ragályos betegségben vannak s most azokat is kórházi ápolásba vették.

— **Polgári fillérestélyek.** Mult számunkból tévedésből kimaradt az e hó 15-én szépen sikerült estélyről szóló tudósításunk. Pedig ez sem maradt hátra sem népesség, sem élvezetes műsor tekintetében az előbbiektől. Nánásy Borcsa szavalt, Szakács József felolvasott, Lendvay Borcsa igen szépen énekelt, ifj. Szemerjai Károly kitűnően monologizált, Fischer Ferencz pedig a nála megszokott rutinnal szavalt és Nagy Domokos szintén szavalt. — Méltán sorakozik az első és legjobb műsoros s népes estélyekhez az e hó 22-iki estély is, melynek első pontját felolvasás képezte, melyet lapunk szerkesztője városunk száz év mulva jövő állapotáról, mint álmodt elő, élesen elítelve a mai társadalmi testvérharcot s további buzgóságra serkenté az iparos polgári önképzőt a művelődés helyes irányában. Ezután Gál Sándor rom. kath. kántorsaját szerzeményeiből énekelt igen csinos és szép népdalokat. Páveika Mariska szavalt nagy hatással. Baczó Lajos ev. ref. papjelölt viharos tapsokat érdemelt, gyönyörű szöveket adott elő czimbalmou. Tetszésel monologizált Csapják Vilmos gyógyszerész. „A kis athenusi” operettből pedig S. Tóth Irma kiváló tehetség előjelt adóan énekelt szép tiszta csengésű hangján. A műsort S. Tóth Albert szabad előadása zárta be, melyet viharos tetszéssel fogadtak.

— **Homoród-járás területén, Erdővidék és Homoród vidékén, a vesztség — mint halljuk — nagyon el van terjedve.** Több ember, de még több állat meg van fertőzve.

— **Tagosítások.** A homoródlővetei közhelyek arányosítása és a homoródmalmi határ tagosítása és a közhelyek arányosítása iránti ügyben az előmunkálatok megkezdése, a működő mérnök megválasztása és a költségelőirányzat elkészítése végett Homoród-Lővete község házához folyó évi november 29 ik napjának reggeli 8 órája, utóbbira pedig f. évi decz. hó 6-ik napjának sziatén reggeli 8 órája Homoród-Almás község házához tüzetett ki tárgyalási határidőül. A birtokrendezési mérnöki teendőket elvállalni akarók, a szerződési pontozatok előterjesztése mellett, ajánlataikat a tárgyalási határnapig Demény Ferencz eljáró bírőhoz vagy nevezett felekhez beküldhetik. Midőn ezen tájékoztatót ily késő is közreadjuk, egyszersmint az eljáró bírők figyelmébe ajánljuk, hogy első sorban a községek, másodsor pedig a vármegyébeli vállalkozók érdekében — mivel a törvény is e tárgyban intézkedett — a helyi lapot figyelmen kívül tovább ne hagyják.

— **Vidékünk időtöltései.** Parajdon a szokásos fillérestélyek e hó 20-án megkezdődtek s igen érdekes és változatos műsorokkal szolgálgják a művelődés szent ügyét. — Zetelaka köz-égyben Erdődi szünigazgató 8 tagból álló szünársulatával mulattatja a közönséget. — Szentegyházás Oláhfaluban deczember hó 4-én Pap Albert rom. kath. plebanos lelkes vezetésével megkezdik a téli felolvasó- és szavaló-estélyeket. Gratulálunk!

— **Kitüntetések kiosztása.** Az ezredéves országos kiállítás kitüntetései a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kerületéből résztvevő kiállítók részére beérkezvén, azok a marostorlamegyei kitüntetéseknek mult vasárnap délelőtti ünnepélyesen kiosztottak. A kiosztási ünnepély a vármegyei nagytermében nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében folyt le. Tanszik B. Hagó kereskedelmi és iparkamara elnök, a kerületi bizottság alelnöke, lelkes beszéddel vezette be az ünnepélyt, melárván a kiállítók érdemeit, kiemelvén az ezredéves kiállítás fontosságát és maradandó bocsú sikerait. A megnyitó beszéd után Laszlo Gyula kerületi bizottsági előadó bejelentette, hogy a kiállítás jury tanácsa a 4 székely vármegye kiállítói részére egy állami arany érmet, 4 állami ezüst érmet, 9 milléniumi nagy érmet, 41 kiállítási érmet, 145 elismerő oklevélt és 20 közreműködő érmet ítélt meg. A kereskedelmiügyi miniszter az alkalmossal kiosztás végett 5 milléniumi nagy érmet, 31 kiállítási érmet, 35 elismerő oklevélt és 11 közreműködő érmet küldött le. A többi kitüntetések közvetlenül küldettek meg az egyes kitüntetteknek. A kerületi bizottsághoz érkezett kitüntetések közül jut Marostorlamegyére 1 állami aranyérem, 2 állami ezüstérem, 4 milléniumi nagy érmet, 13 kiállítási érmet, 37 elismerő oklevélt és 7 közreműködő érmet. Csikvármegyére 1 milléniumi nagy érmet, 3 kiállítási érmet, 7 elismerő oklevélt és 1 közreműködő érmet. Háromszékvármegyére 2 állami ezüst érmet, 13 kiállítási érmet, 37 elismerő oklevélt és egy közreműködő érmet. Udvarhelymegyére 2 kiállítási érmet, 4 elismerő oklevélt és 2 közreműködő érmet. Az előadó jelentése után a kitüntetések átadattak a jelenvolt kiállítóknak, minek végeztével Tanszik elnök intézett ismét buzdító beszédet, lelkesedéssel emlékeztvén meg arról a tényről, hogy az ezredéves országos kiállításnak a király ő felsége volt a védnöke, ki hű magyar népe iránt érzet szeretetének a tiz magyar történelmi szobor felállításával legújában is fényes tanujelét adta. Az ünnepély a királyi kérésével záródott be. Este a kitüntettek bankettet rendeztek, melyen mintegy százan vettek részt.

— **A Küküllő szelében Gál Lőrinczné mosonó** a napokban egy három hónapos méhmagzatot talált s a rendőrségnek átadva, — miután a r. k. temetőben eltemetését nem engedélyezték — az ev. ref. sirkertben helyezték el. Az ügy át lett téve a helyi kir. törvényszékhez s a bűnös anya kiléte is bizonyára rövid időn napfényre kerül.

— **A kis pincsi és a pipa.** Szokott gyorsasággal „robog” székely vonatunk a nagygalambfalvi „k i s” pihenő után. Az I-ső osztály kupéjában elhelyezkedett hölgy az angol „boy”-hoz hasonló kis kutyával és a tajtékipipára rágyújtott ezredorvos egyideig otthonosan érzik magukat. — A hölgy fitynyás és a füstöt nem állhatja. Egyet gondol és az orvos pipáját elkapva, kidobja az ablakon. A doktor sem marad rest, felkapja a mondjuk „boy”-t s szintén a kupé ablakán kidobja. — A vonat megérkezett Segesvárra s mindkét sértett fél rohan, hogy az állomásfőnöknél pauaszt tegyen. De ime, csodák-csodája... mellettük terem a kis „boy”... szájában büszkén lógatva a pipát. — Tobban azt tartják, hogy ez az okos kis kutya faji rokonságban van a városunkban ismeretes angol „boy”-val, mely a nagy trafikból gyakran hordott szivart.

— **Vörfagyasztó eset** híre érkezett hozzánk Deizs községből. E hó 15-én Gergely Ferencz 14 napos gyerekágyából a szomszédba ment s ugyanannyi idő s csecsemőjét őrizetlenül, lakásán hagyta. A szabadban járó sértés betörte a ház ajtaját s az alvó gyermeket ágyából a földre hurcolta és a szó teljes értelmében fejét megette. A tilalmas kijárás és a nagymérvű gondatlanság miatt egyaránt bűnös anya, midőn lakásába viessza tért, elhagyott ép gyermeke helyett, már csak egy megcsontított hullát talált a földön. Ez és az ehhez hasonló szomorú esetek, szolgáljanak elrettentő példának a gondatlankodó anyáknak.

— **A Zagoni Mikes Kelemen emlék bizottság** a Zagonban — mely a millénárius évben azon czélból alakult, hogy Mikes Kelemennek, a hős II Rákóczy Ferencz példányszerű kísérőjének, a rendithetlen hit megtestesítőjének, édes magyar nyelvünk költői lelki mesterének születéséhez, egy — a nagy szellemhez méltó — emlékművel

megjelöltessék — azon kéréssel járul mindazokhoz, kiknél még gyűjtővek vannak sziveskedjenek azokat — bármily csekély — hazafias adományokkal a bizottsághoz vissza juttatni. Az összeg, mely eddig begyűlt oly kevés, hogy ez idő szerint gondolni sem lehet az eszme kivitelére. Épen azért az újabb adományokra igen nagy szükség van, hogy a szép eszme megtestesíthető legyen. Adományokat lapunk szerkesztője is elfogad és nyilvános nyugtázás mellett szivesen juttatja rendelkezési helyére.

— **Tűzek.** Fazakas János Fialfalva községi lakos felesége e hó 11-én kenyeret sütött s az így maradt tűz nem oltotta el. E vigyázatlanság miatt a sütőtől az kigyuladt s a közelében volt gabonával együtt elégett. A kár mintegy 537 frt. — Mint mult számunkban is említettük, Kőröspataki községben is ugyancsak 11-én tüzeset volt. Az Antal Izák és Antal Imre tulajdonát képező osztr légett, még pedig — mint tudósítónk írja — gondatlanság miatt. A kárt 338 forintnak teszik és csak 150 frtig volt biztosítva.

— **Verekedés.** Bence Pál és Varga Ferencz agyalfalvi lakosok a sz.-keresztúri vásárban özsze-szóalkoztak, s ez alkalommal Varga 28 napig gyógyulható folytonossági hiánnyal hagyta helyben Bence ura sártegező szavait.

— **Tanítónő** a bukolicz franczia és német nyelv tanítására. Czigány utca, Gyarmathy Sándorné háza. I. emelet.

— **Nem takarékoskodás** az, ha a fiatal emberek elhanyagolt bajaikat cicsó szerekkel akarják meggyógyítani. Ezek nagyobbira értéktelenekek s csak arra jök, hogy a gyomrot rontsák. Ezért ma már minden fiatal ember tudja, hogy a párisi dr. Boiton-féle Injactio pótolhatatlan szer.

KÖZGAZDASÁG.

Uj találmány.

E hó 21-én d. e. 10 órakor — tekintve a rövid uton történt értesítést — igen szép közönség előtt mutatta be Deák Gyula t.-mérnök gyakorlatilag hasznos és igen czélszerű találmányát. Midőn örülnék, hogy a földünkön született eszme méltányossági szempontból előttünk hozottat működésbe, szívből óhajtuk, hogy a feltaláló mentől szélesebb körben piacot nyerhessen találmányának, melyet bizonyára igen előnyösen értékesíthet. Különben itt adjuk erre vonatkozólag vármegyei iparfejlesztő bizottságunk bíráló bizonyítványát:

Szám: 130—897. ipf. Hivatalos bizonyítvány. Udvarhelyvármegye Iparfejlesztő bizottsága Deák Gyula mérnök és Deák Gyuláné Végli Irma felsőbbfokos székelyfalvi lakosok kérésére a magy. kir. szabadalmi hivatal D. 187. törzsszáma alatt szabadalmi oltalom alatt álló „Gyümölcsáttörő és sajtoló” czimű találmányuknak alkalmazás és sajtolás czéljára szerkesztett egy példányát és e példány produktumait folyó 1897. évi november hó 21-én megvizsgálta és a következőket találta: A találmány, a malomrendszerű gépek csoportjába tartozik. A bemutatott gép átmérője mintegy 60 cm, magassága mintegy 110 cm. A gépen első pillanatra látszik, hogy nem gyári készítmény s csinos és praecizitás tekintetében sok kívánni valót enged meg. Üresen hajtva kissé nehézkes, akadozó mozgású; két fogaskerékkel eszközölt erőátvitelre — mi azonban nem tartozik a szabadalomhoz — nem elég czélszerű; a garat fedője hiányzik mi a fogaskerekek és tengelyek olajának a gyümölcstől távol tartására szükséges. A gépet két munkás a kísérlet közben egész könnyűséggel hajtotta s így ki lehet mo. dani, hogy állandó működtetés esetén is ennyi hajtóerő teljesen elég. A kísérletre használt almából a gép 5 percenként mintegy 20 liternyi dolgozott fel, minek következtében óránkénti munkaképességét 200—220 liter alma feldolgozásában lehet megállapítani. A gép az alma husát és levét az alatta levő gyűjtőbe, mint vastag pépet választja ki; az alma hajtát, magját, magtokját és szarát egy másik gyűjtőbe különíti el s így magát önműködőleg takarítván, működése folytonos. Az almahus és levegyülékben magháj épen nem fordul elő. A hullalék eléggé ki van sajtoltva, mit az is bizonyít, hogy ez a géptermények alig tiz százalékát teszi ki. Az almahus és levegyülékéből egyszerű zsákszűrés útján nyert almalé teljesen alkalmas az ugynevezett alma-bor készítésére. A nyers almaléből készített főtt almalé mint csemegé figyelmet érdemel; az almamustár pedig bebizonyítja, hogy comptszerű ízével erős vetélytársa a szőlőmustárnak. Az almamustból készített háromféle almaiz t. i. közönséges, finomított és finomított cukros almaiz azok a géptermények, melyek hivatva vannak, hogy jövőben az

alma és hasonló gyümölcsök értékesítésénél elhárító változást idézzenek elő, mert míg ezideig az almabor készítésénél az almabus úgy szólva teljesen elveszett, addig jövőben a gép segítségével a termelő az almát elvesztése nélkül — a leszűrés csekély költségével és fáradságával — egy új, értékes, eltartható és könnyen szállítható anyagot nyer, mely nemcsak mint csemege, de mint közlekedési cikk is figyelmet érdemel. Tekintve, hogy a gép — malomszerkezete következtében — nagyon sok változatu nagyságban készíthető, ugy a konyhai mint gazdasági használatra czélszerűnek mutatkozik; tekintve, hogy a mai kísérlet a legnehezebben feldolgozható gyümölcsösöl — az almával — sikerült: biztosan lehet következtetni, hogy ribizli, szilva, meggy, cseresznye, főtt hüvelyesek és hasonlók áttörésére és kiszűrésére is alkalmazható lesz. Ezek szerint az Iparfejlesztő Bizottság kifejezi ama meggyőződését, hogy szóban forgó gép — ha gyári pontossággal fog készülni — a gyümölcsfeldolgozás és értékesítés terén egyszerű szerkezete s ennek következtében olcsó előállíthatósága és a kezelés könnyűsége folytán szép jövőre számíthat s így érdemesnek tartja, hogy a szakférfiaknak, termelőknek és érdeklődőknek figyelmébe ajánlja.

Sz.-Udvarhely, 1897. november 22-én.
Gróf Haller János s. k., Ádám Albert, s. k.
főispán, elnök. jegyző.

HIVATALOS RÉSZ.

1326—1897. szám főisp. Pályázati hirdetés. A kormányzatra bizott Udvarhelyvármegye udvarhelyi járásban a járási állatorvosi állás lemondás folytán megüresedvén — arra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen Sz.-Udvarhely város székhelyvel rendszeresített állatorvosi állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. cz. 1. §., illetve 1888. VII. t. cz. 133. §. ának szem előtt tartásával felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. év december hó 8-ig nyújtsák be. Ezen állás javadalmazása áll: 532 frt 50 kr fizetés és 100 frt utiátalányból. Sz.-Udvarhelyen, 1897. november 6-án. Gróf Haller János, főispán.

28058—897. alisp. szám. Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur 51636. szám alatti körrendeletével a kereskedelmi utazók általi közvetlen eladását bármilyen árucikknek betiltom, kihágásnak minősítve, a kis iparosok és kereskedők megvédése érdekében. Felhívom az érdekelteket, hogy ha kereskedelmi utazó által árucikknek közvetlen eladásáról nyer tudomást, azt az első foku iparhatóságúal azonnal jelentse be. Sz.-Udvarhely, 1897. november 19-én. Jakab Gyula, alispán.

HIRDETÉSEK.

Szám : 762. folyó 1897. vh.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak 6855/1897. poig. számú végzése által Greshem erdélyi vezérigazgatóknak képviselve Dr. Novák István, ügyvéd által, lengyelfalvi Bárány Orbán Ottó ellen 162 frt 9 kr és 149 frt 85 kr. o. e. tőkék és járulékaik iránti ügyben alpareshnél Lengyelfalva községben összesen 1247 frt o. e. beesült következő javai u. m.: A csűrkerthben egy kazal széna a miben van 20 szekérral, egy sarga szőrű kanca egy kis szópó csikóval együtt, egy feketeszőrű öregkanca, két darab barna szőrű öreg kanca, csikók, és még 5-161 II tétel alatti ingok — Lengyelfalván Bárány Orbán Ottó udvara házában 1897. december hó 29-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen elfognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a beesáron alul is a többet ígérőknek elfognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívom mindazokat, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdeteig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Sz.-Udvarhely, 1897. november 25-én.

Biró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

20985—97. szb.

Árverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Csöb község tulajdonát képező a folyó évre engedélyezett vágter levágot s hét nyilra felosztott fakészlete f. évi december hó 7-én délelőtt 10 órakor Csöb község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérő, vagy ígérőknek el fog adni.

I. nyil 150 frt, II. nyil 100 frt, III. nyil 100 frt, IV. nyil 85 frt, V. nyil 120 frt, VI. nyil 130 frt, VII. nyil 140 frt.

Árverési feltételek a Csöb községi bírónál az árverés napján és kezdete előtt megtekinthetők.

Székely-Keresztur, 1897. november hó 24-én.

Gálffy Kálmán,
h. főszolgabíró.

1-1

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt. 1897.

REINER JÁNOS

HENTES-ÜZLETE

SZÉKELY-UDVARHELY,
PIACZTÉR.

Naponta mindig este 9 óráig nyitva lévő újonnan berendezett hentes-üzletemben fehér, füstölt és paprikás szalonna, nyers, füstölt és főtt húsok, friss és füstölt, valamint párisi, lengyel és krakkói kolbász, vörös- és májshurka, mindig friss frankfurti és tornás virsli formával vagy a nélkül saját anyagomból személyes felügyelettel

tisztán és izletesen

készítve, a legszolidabb, versenyképes árban és pontos kiszolgálás mellett kapható nagyban és kicsinyben.

Tisztelettel:

Reiner János.

PETROLEUM.

AZ

ELSŐ MAGYAR PETROLEUMGYÁR
raktárában

BETHLENFALVÁN

(a Boros Károly szeszraktára területén)

első minőségű és szalonpetroleum

hordó számra gyári árban kapható

minden időben. 49-52

Értekezhetni Kassay Ákos urral.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia” czímen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest V. ker. Fűrdő-utca 4. szám intézendők.

Székelyudvarhelyi

ELSŐ

czipőraktár

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy raktáromba őszi és teli czipőkből rendkívül dus választék érkezett. Férfi és fiu csizmák, mindennemű férfi, női, leány- és gyermekczipők posztból is és sárczipők az ismert olcsó árak mellett kaphatók. Fénymaz bőr- és lakk-czipőnek, fekete bőrszír kitűnő minőségben. Kitűnő tisztelettel

1-0 **Bock J. József**
czipőraktára Kossuth-utca.

Hirdetmény.

Székely-Keresztur város nagyközség folyó évi december 2-án d. e. 10 órakor helypénz vámszedési és szeszitalmérési jogát nyilvános árverés útján bérbe, illetve

al bér let be a d j a.

Kikiáltási ár a helypénz vámszedésre 3700 frt.

A szeszitalmérési jogra 5000 frt.

A bérleti összeget albérlő havonként előlegesen köteles kifizetni. Bizosítékul pedig a bérleti összeg egy negyedét akár készpénzben, akár értékpapirokban — esetleg két elfogadható kész fizető kezessége megkivántatik.

Székely-Keresztur, 1897. november 22.

Jaeger F. József,
főbíró.

1-1

Kitüntetve az 1896. évi ezredéves kiállításon kiállítási nagy éremmel.

A bőranyag beszerzési szövetkezet bizományi

kész-czipő raktára

Sz.-Udvarhelyt, Fötér, vármegyeház mellett.

Ajánlja Orbán, Nagy és Tamás czipész-iparosok által készített elismert kitűnő minőségű férfi, női és gyermek-czipőit. A czipők jószágáért felelősséget vállal; nem tetsző árut visszavesz.

Szabott árak!

Kizárólag helyben készült kézi munka.

erdélyi hegyi horok

TEUTSCH B. JÓZSEF

pinceszéjéből

(Ségesvárt, Erdélyben)

kaphatók Székely-Udvarhelyt:

GÁL JÁNOSNÁL

raktári áron.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszér-ellentált az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsolésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, íagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendelotik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi **Dr. BOITON** Injectio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, fölösleges tehát santal olaj vagy copaiva balszammal kísérletezni, mert csaka gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.
Magyarországi főraktár:
Zoltán Béla gyógyszerertára Budapest, V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán).
Főraktára Székely-Udvarhelyen:
ifj. Sotymossy János gyógyszerertárban
Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.
Postai megrendelések czime: 2-30
Zoltán gyógyszerertár Budapest.

Harm
S
UDVAR
ELŐFIZET
évre 1 frt. a
3 frt. a tan
Megj
SZERKES
Van
Ná
dennem
uralkodó
mohácsi
korszak
nemzet
cseleked
saját sor
közösök
bavétele
sebbnek
engedik
tájára na
vény sze
nyétől fü
elhitette
lábra s
jezsuitiz
akarata é
joga fellé
szolgái es
nyak ált
azt jónak
mily hely
A n
A r
roknál lá
és, mely
tos. Az u
ségek sze
tak, mint
udvarnál
A tá
mellett to
rult arczoz
vekarját s
férfiak má
pezsgő és
első megre
egy cseppé
mélyen de
férő-ajk, u
„szemteleu
Ott,
setétebb le
elazott fia
széles pez
letut a tor
megoldja
akar mind
Kará
volt a legj
összefügge
Egys
eszébe s os
— N
— Cs
— M
— Na
— Sz

„Székely
„Adókö